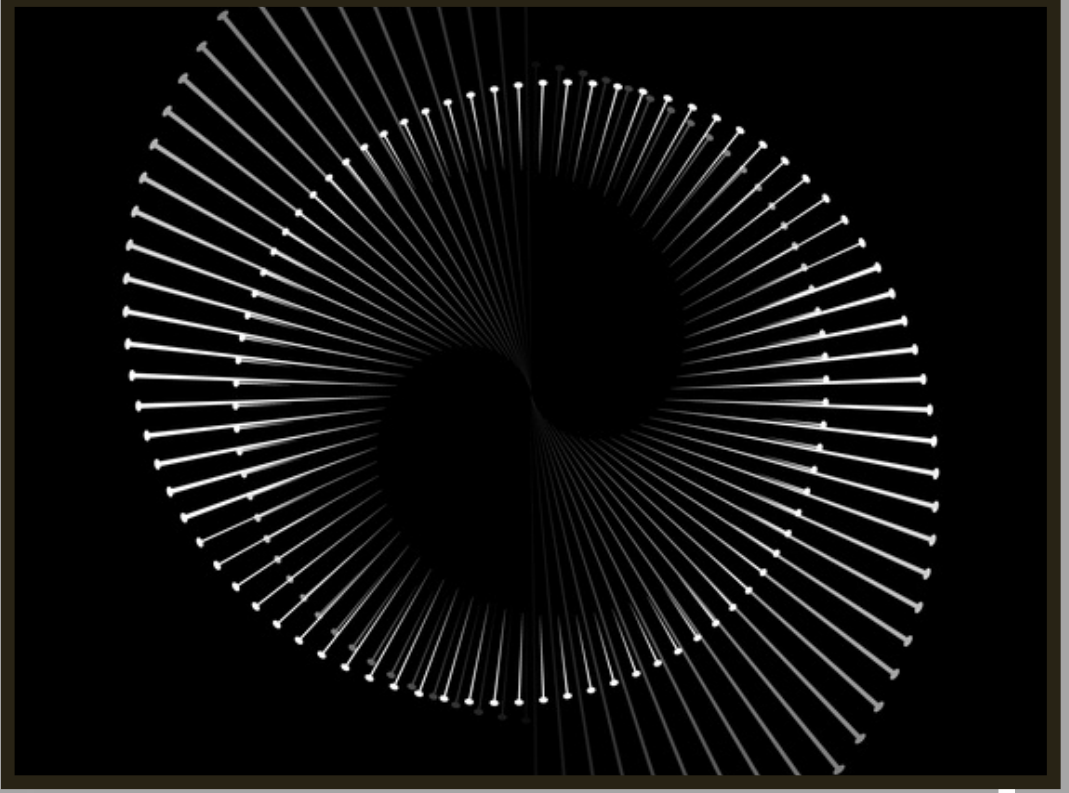

Ruken GÜLERYÜZ

**Philip Glass'ın Seçilmiş
Solo Piyano Eserlerindeki
Minimalist Teknik**

DUJAR

**Philip Glass'ın Seçilmiş
Solo Piyano Eserlerindeki
Minimalist Teknik**

Ruken GÜLERYÜZ

*Philip Glass'ın Seçilmiş Solo Piyano Eserlerindeki
Minimalist Teknik
Ruken GÜLERYÜZ*

Genel Yayın Yönetmeni: Berkan Balpetek
Kapak ve Sayfa Tasarımı: Duvar Design
Baskı: Ekim 2023
Yayıncı Sertifika No: 49837
ISBN: 978-625-6585-35-5

© Duvar Yayınları
853 Sokak No:13 P.10 Kemeraltı-Konak/İzmir
Tel: 0 232 484 88 68

www.duvar yayinlari.com
duvarkitabevi@gmail.com

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	1
Opening.....	4
Terry Rile In C	9
Metamorphosis I-V	25
Metamorphosis-I	26
Metamorphosis- II.....	30
Metamorphosis-III.....	33
Metamorphosis-IV	36
Metamorphosis-V.....	41
Mad Rush	43
Kaynakça.....	63

GİRİŞ

Minimalizm, varlığını 1960'lı yıllardan günümüze kadar etkilemiş, çağdaş müzik akımları içerisinde yer alan en popüler akımdır. İki büyük dünya savaşı sonrası toplumların içinde bulunduğu kaotik ortamının yarattığı ağır psikolojinin sonucu sükûnet, sakinlik, dinginlik ve anlaşılabilirlik ihtiyacına karşılık ve kendisinden önceki çağdaş akımların kompleks müziğine bir tepki olarak John Cage' in sessizliğe övgüsünün de esiniyle yeni bir stil olarak çıkmıştır. İlk örnekleri Amerikalı besteciler tarafından verilmiştir. Bunlar arasında özellikle de dört isim gelmektedir; La Monte Young, Terry Riley, Philip Glass ve Steve Reich. Her biri farklı tekniklerle Minimalizm akımının stiline göre pek çok eser yaratmışlardır. İçlerinde en popüler ve aktif olanı Philip Glass'tır. Pek çok farklı türde eserler üretmiş ve çoğu sahnelenmiş, kayıtları önemli şirketler tarafından albüm olarak satışa sunulmuştur.

Philip Glass, Amerikan Minimalist akımının öncü dört bestecisinden biridir. Dinleyici kitlesi dikkate alındığında en tanınanı olduğu söylenebilir. 20. Yüzyıl çağdaş müziğini geniş dinleyici kitlelerine ulaştırmayı başarmış bir bestecidir. Kendisinden önceki çağdaşlarının yoğun, disonans, entelektüel bir birikim gerektiren, ağır müziğinden sonra dinlemesi kolay, herkese ulaşabilen bir müzik üretmiş olması onun hem ödülü hem cezası olmuştur. Sanat çevrelerince eleştirilmiş ancak pek çok kişi tarafından beğenilmiş ve benimsenmiştir. Müziği entelektüel bir birikim gerektirmeyen herkesin dinleyebileceği bir müzik olmasının yanı sıra, fazla tekrarlı olması nedeniyle zaman zaman obsesif ya da basit bulunmuştur. Tüm bu sınıflandırmalar, beğenilme ya da beğenilmeme konularının dışında yadsınamaz bir şekilde günümüzde dahi geniş kitlelerce bilinen ve dinlenen bir besteci olmasına engel olmamıştır.

Philip Glass, 1937 yılında Baltimore'da doğmuştur¹. Üç kardeşin en küçüğüdür. Annesi eğitime çok önem veren bir eğitmandir. Eğitim hayatı boyunca Glass'a büyük destek olmuştur. Kadınların özgürlüğüne ve bağımsızlığına önem veren, bilinçli bir kadındır. Babası annesi kadar eğitilmiş olmamasına karşın eşine her daim destek olmuş ve onun kararlarına saygı göstermiştir. Mekanik konusunda uzmandır, zaman içerisinde değişik işlerde çalışmış en son olarak da plak satmaya başlamıştır². Glass müzikle babasının plakları sayesinde tanışmıştır. Babasının müzik zevki kendisini de etkilemiş, çağdaş müziğe ilgi duymasına neden olmuştur. Babası sayesinde Stravinsky gibi çağdaş müzisyenleri dinleme imkanına erişmiştir³. Bu ilgi zamanla gelişerek müzik dersleri almak istemesine neden olmuştur. Kendi besteleri sahnede

---

¹Demirel(2021; 30)

²Demirel(2021; 30)

³Demirel(2021; 30)

seslendirmek istediği için piyanoda ilerlemeyi tercih etmiştir. Annesinin toplum bilinci aşılayarak yetiştirdiği Glass ilerleyen zamanlarda felsefe, politika ve bilime ilgi duymuştur. Sosyal olaylara karşı her zaman duyarlı biri olması eserlerine isim verirken dahi görülebilmektedir. Metamorphosis'ı, Eienstein On The Beach, Akhenaten bunlardan bazılarıdır.

Glass eğitim için gittiği Chicago Üniversitesinden 19 yaşında mezun olduktan sonra Juliard Müzik Okuluna girmiş ve burada kompozisyon eğitimi almıştır. Vincent Persichetti ve Darius Millhaud ve William Bergsma ile kompozisyon çalışmıştır. Daha sonra Paris'e giderek burada Nadia Boulangar ile armoni ve kontrpuan çalışmıştır. Amerikaya geri döndükten sonra dönemin Amerika'sında oldukça popüler olan caz müziğine de ilgi duymuş müziğinde caz etkisi görülür olmuştur. Özellikle John Coltrane gibi ustalardan ilham almıştır. Caz müziğindeki armonik ve tekrarlı formlar Glass'ın müziğine de yansımıştır⁴. Yaşadığı dönemde pek çok bestecinin çalıştığı bir teknik olan 12 ton tekniği Glass'ın ilgisini çekmemiş, denemeler yapmış olsa da ciddi bir çalışma gerçekleştirmemiştir. Çağdaş müzikteki disonans tınlar ve armonileri benimsememiş tersi yönde tonal armonide, sade form ve melodi yapısına sahip eserler üretmeyi tercih etmiştir.

Dönemin tarihi olayları, toplumlar üzerinde yorucu ve ağır bir etki bırakmıştır. Peş peşe yaşanan 1. ve 2. dünya savaşları, kıtlık dönemi, teknolojideki hızlanma, devrim hareketleri, kargaşa ortamından kaçabilmek için Asya, Afrika, Hindistan gibi doğu kültürlerine ve felsefelerine ilgi duyulmasına neden olmuştur. John Cage ile başlayan müziğin sorgulanma süreciyle, sessizliğin müzikte önemli bir yer edinmesiyle birlikte, dingin müziklere ilgi artmıştır. Glass da Cage'in felsefesinden oldukça etkilenmiştir. Müzikten önce sanatın diğer alanlarında yavaş yavaş etkisini göstermeye başlayan minimalist akım bestecileri de etkisi altına almaya başlamıştır. Politik, edebi ve plastik sanatlardaki bu gelişim ve değişim sadelik arayışına yönlendirmiştir. Sadeliği ve yalınlığı Doğu felsefesinde bulan müzisyenler birbirlerinden habersiz bir şekilde benzer biçimde sade ve tonal eserler üretmeye başlamıştır.

Glass'ın küçük yaşlardan itibaren annesinin de etkisiyle edebiyat, bilim ve sanata olan ilgisi, kendisini entelektüel ve araştırmacı biri haline gelmesini sağlamıştır. Felsefeye özel bir ilgi duymuştur. Sanata ve müziğe de bu perspektiften bakmasını sağlamış, eserlerinde kavramsal sanata benzer şekilde belirli konuları müziğine yansıtmayı amaç edinmiştir. Çoğu eserinde edebi bir hikâye ya da belirli bir felsefi fikre öykünme görülmektedir. Sanat hayatı boyunca

---

⁴ Metin (2018;3)

aralarında Samuel Beckett'in oyunlarının da bulunduğu pek çok tiyatro oyununa müzik yazmıştır.

1966 yılında Ravi Shankar ile tanışması Hint müziğine ilgi duymaya başlamış, Raga müziğiyle özel olarak ilgilenmiştir. Hint Müziğinin makamsal ve karmaşık ritim yapısı Glass'ı büyülemiş ve müziğini etkilemiştir. Piyano eserlerinde sıklıkla ritmik olarak ikilemelere karşın üçlemeleri getirerek dalgalı bir etki etmesi buna bir örnek olarak gösterilebilir. Hint felsefesi ve Budizme olan ilgisi müziği üzerinde önemli bir etki yaratmıştır. Mezür olmayan Hint müziğindeki özgür tartımlardan oluşmuş ritimler uzun solukludur.

Philip Glass'ın minimalistlerle bir araya gelmesi, plastik sanatlarda minimalist eserlerin sergilendiği salonlarda Steve Reich'la birlikte minimal müzik üretmeye başlamasıyla olmuştur. Bu sayede isim yapmaya ve sanat ortamlarında tanınır hale gelmeye başlarlar. Glass müziklerinde, sadeliği dinamizmle harmanlamıştır.

Opening

Philip Glass'ın Glassworks adlı albümünde yer alan açılış eseridir. Solo piyano için yazılmıştır. Glass'ın en bilinen piyano eserlerinden biridir. Film ve medyada sıklıkla yer almıştır.

Opening Philip Glass
Glassworks

$\text{♩} = 92$

sempre legato

Ped. * *Ped.* * *Ped.* *

1.2. 3. 4.

Ped. * *Ped.* *

Ped. * *Ped.* * *Ped.* *

1.2. 3. 4.

Ped. * *Ped.* *

Şekil-1

The image shows a musical score for Philip Glass's 'Glassworks'. It is a piano and celeste piece in 4/4 time. The score is divided into five systems. Each system consists of a piano part (left hand) and a celeste part (right hand). The piano part features a steady eighth-note accompaniment, while the celeste part plays a melodic line with triplets. The score includes first and second endings, a repeat sign, and a 'Repeat the whole piece' instruction. Pedal markings (Ped.) and asterisks (*) are placed below the piano part.

Şekil-2

Eser Philip Glass'ın Glassworks isimli albümünde yer almaktadır. İki sayfalık notasyonunun yanı sıra yedi sayfalık notasyonu da bulunmaktadır. Notasyonda görüldüğü üzere geleneksel ölçü numaraları bulunmamaktadır bu nedenle açıklamalarda satır numarası ve satırda yer alan ölçü numarasına göre tanımlama yapılacaktır. Eser baştan sona 4/4'lük ölçü biriminde ve 92 metronomdadır. Philip Glass eserlerinde çoğu zaman ölçü birimlerinde değişiklikler yapmaktadır ancak bu eserinde tek bir ölçü birimi kullanmıştır. Nüans olarak sadece cresc.⁵ ve dimin.⁶, artikülasyon olarak da legato⁷ kullanılmıştır. İcrada her ölçüde pedal işareti görülmektedir. Ritmik olarak baştan sona tek bir ritim kalıbı kullanılmıştır.

⁵ Cresc.: Crescendo(it). Ses gürlüğünün kademeli olarak artması anlamına gelmektedir.

⁶ Dimin.: Diminuendo(it). Ses gürlüğünün kademeli olarak düşürülmesi anlamına gelmektedir.

⁷ Legato(it). Notaların akışkan bir şekilde seslendirilmesi gerektiğini belirten artikülasyon işaretidir.

Sağ elde sekizlik üçlemelere karşılık sol elde sekizlikler bulunmaktadır. Ortaya ritimsel bir çakışma çıkmakta bu durum da duyuşta flu ve dalgalı bir etkiye sebebiyet vermektedir. Eser Doryen modunda fa minör minör akorla başlamaktadır ancak si bemol majör sonlanmaktadır. Armoniye göre gelenek dışı bir finaldir. Geleneksel armonide eser modülasyon yapmıyorsa başladığı tonalitede sona erer, Opening eserinde ise fa minör başlıyor ancak donanım do minör görünmekte ve eser si bemol majör olarak sonlanmaktadır. Form olarak üç cümleden oluşur. Üç cümle kendi içinde dolaplarla dört kere tekrar ederek yeni cümleye geçer. Üçüncü cümlede sonunda en başa dönülerek eserin üç kere tekrar edilmesi istenir. Başa dönülmesini belirtmek için partisyona “repeat the whole piece” notu düşülmüştür. Philip Glass partitürde genellikle İngilizce terminolojiye yer verir, benzer durum Steve Reich’in eserlerinde de görülmektedir. Bunun nedeni terminolojide, Avrupanın köklü klasik batı müziği geleneğine karşılık Amerikan terminolojisini oluşturma ve öne çıkarma isteği bulunmaktadır çünkü sonuçta Minimalizmin ortaya çıkmasının ardında Amerika’ya özgü bir sanat akımı oluşturma motivasyonu da vardır.

Opening’de uygulanan armoni Glass’ın minimalist stilde yazdığı diğer eserlerinde olduğu gibi yanaşık akor yürüyüşlerinden oluşur. Geleneksel bir tonaliteden ziyade daha serbest bir yürüyüş hakimdir. I-V-I armoni kalıbı yerine özgür bir yaklaşımı vardır. Eser fa minör başlar ancak son cümlede si bemol majörle eser sona erer. Özellikle eserin sonundaki bu yürüyüş geleneksel armonide olmayan bir durumdur. Barok dönem bestecisi olan Bach da eserlerinin sonunu majörle bitirdiği oluyordu ancak belirli bir fonksiyon yürüyüşüyle kural dışı bir etkide olmuyordu ancak Opening’de fa minörün IV. derecesinin majör akoruyla eserin bitişi gelenek dışı bir finaldir.

Glass eserlerinde genellikle triadların arpejleri üzerine cümleleri oluşturmaktadır. Kullandığı akorlarda yanaşık bir armoni yürüyüşünü tercih etmektedir. Arpejlerden örülmüş cümleler her akor değişiminde yanaşık akor yürüyüşü nedeniyle genelde bir maksimum iki ses değişimiyle devam eder. Cümle geçişlerinde bir anda başka bir tona geçiş yapabilir ve bu tonalite değişimini donanımı değiştirmeden yapabilmektedir. Değiştirdiği de olmaktadır ama değiştirmiyor olması, Glass’ın eserlerinde tonaliteyi ön planda tutmadığını göstermekte ve bu tutumu özgün yazım stiline dair önemli bir unsur olarak kabul görmektedir. Minimalistlerde tonalite kullanımı genel olarak çok fazla yoktur. Steve Reich, John Tavener, Terry Riley ve La Monte Young’ta geleneksel tonalite kavramından bahsetmek pek mümkün değildir. Aşağıdaki örneklerde görülmektedir.

İlk örnekte Steve Reich’in Piano Phase eserinin partiyonu görülmektedir. Eserin donanımında ne ölçü birimi ne de tonaliteyi belirten değiştiriciler

bulunmaktadır ve görüldüğü gibi röprizler⁸ kullanılmıştır. Tekrar için röpriz yetersiz geldiği için ölçülerin üzerine istenilen tekrar sayısı yazılmıştır. Minimalist müzik tekniğinin en temel unsuru olarak kabul edilen tekrarlar bu eserde bir hayli kullanılmıştır.

piano phase

for two pianos
or two marimbas*

steve reich

$\text{♩} = \text{ca. } 72$
Repeat each bar approximately number of times written. / Jeder Takt soll approximativ wiederholt werden
entsprechend der angegebenen Anzahl. / Répétez chaque mesure à peu près le nombre de fois indiqué.

Şekil-3

Benzer şekilde John Taverner'ın The Lamb eserinde de donanımda herhangi bir değiştirici kullanılmamıştır. Eser bu haliyle geleneksel tonalite kavramına göre do majör ya da la minör olmalıyken ilk ölçülerden itibaren ölçüler içerisinde değiştiriciler kullanılmıştır.

⁸ Röpriz: Reprise(it.) Tekrar anlamına gelmektedir. işaretin üzerinde bulunan noktaların yönü tekrar edilmesi istenilen kısmı gösterir.

THE LAMB

NOTE: Bars are not numbered in the printed version.

John Tavener

With extreme tenderness – flexible – always guided by the words

Soprano
Lit - tle lamb, ___ who ___ made thee? Dost thou know ___ who ___ made thee?

Alto
Dost thou know ___ who ___ made thee?

Tenor

Bass

Şekil-4

Eserin son ölçülerinde de görülmektedir ki karar noktasına doğru geleneksel bir armoni yürüyüşü bulunmamaktadır. Karar akoru olarak mi minör triad akoru duyulmaktadır.

Soprano
Lit - tle lamb, ___ God ___ bless thee! Lit - tle lamb, ___ God ___ bless thee!

Alto
Lit - tle lamb, ___ God ___ bless thee! Lit - tle lamb, ___ God ___ bless thee!

Tenor
Lit - tle lamb, God ___ bless thee! Lit - tle lamb, God ___ bless thee!

Bass
Lit - tle lamb, God bless thee! Lit - tle lamb, God bless thee!

Şekil-5

Terry Riley'de de durum farklı değildir. Terry Riley In C eserinde 53 müzik fikrinin hiç birinde belirli bir tonalite hissi yoktur, tonal müzikten ziyade dizisel bir müziktir.

Terry Rile In C

Şekil-6

La Monte Young'ın Well Tuned eserinde görüldüğü gibi ölçü birimi ve tonaliteye dair bir bilgi verilmemiştir. Eser iki sesin uzun süre tutulmasından ibarettir. İki notayla bir eser yazılmış olması Minimalizmin temel besteleme unsurlarındandır. Bu noktadan çıkışla John Cage'nin 4.33' eserine değinmemek olmaz. 4.33' eserinde Cage sessizliğin müziğe dahil olduğunu hatta sessizliğin olmadığını iddia etmektedir. Eser 4 dakika 33 saniye boyunca piyanistin piyano başında hiçbir tuşa basmaması şeklinde performe edilmektedir. Cage'e göre salonda bulunan dinleyicilerin eseri beklerken çıkardıkları seslerin herpsi aslında müziğe dahildir. Bir açıdan performans sanatına giren bu eser bir diğer açıdan hiçliği anlatmakta, sese karşılık susu önelemekte ve bu bağlamda minimalist müzik estetiğine yakın durmaktadır.

COMPOSITION 1960 #7

LA MONTE YOUNG
JULY 1960

TO BE HELD FOR A LONG TIME

Şekil-7

I
TACET

II
TACET

III
TACET

NOTE: The title of this work is the total length in minutes and seconds of its performance. At Woodstock, N.Y., August 29, 1952, the title was 4' 33" and the three parts were 33", 2' 40", and 1' 20". It was performed by David Tudor, pianist, who indicated the beginnings of parts by closing, the endings by opening, the keyboard lid. However, the work may be performed by an instrumentalist or combination of instrumentalists and last any length of time.

FOR IRWIN KREMER

JOHN CAGE

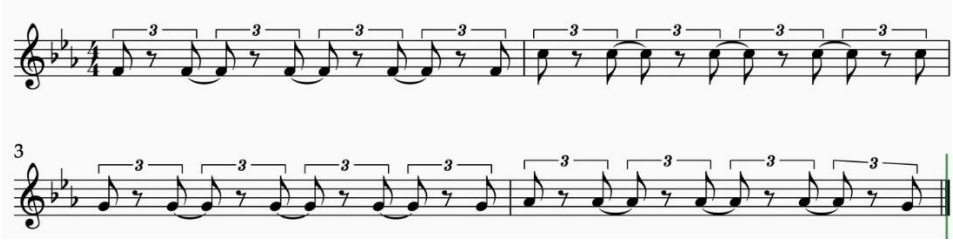
Copyright © 1960 by Henmar Press Inc., 373 Park Avenue South,
New York, N.Y. 10016, U.S.A.

Şekil-8

Çağdaş müzik içerisinde kendilerinden önceki bestecilerin gelenekseli reddederek dizisel ve atonal müziğe yönelimlerine karşı duruşla tekrar geleneksel tonaliteye dönüşleri armonide, ritimde ve formda küçük değişimlerle bu şekilde görülmektedir.

Şekil-10

Son dördüncü tekrarda ise aşağıdaki gibidir.

Şekil-11

İkinci Cümle

Şekil-12

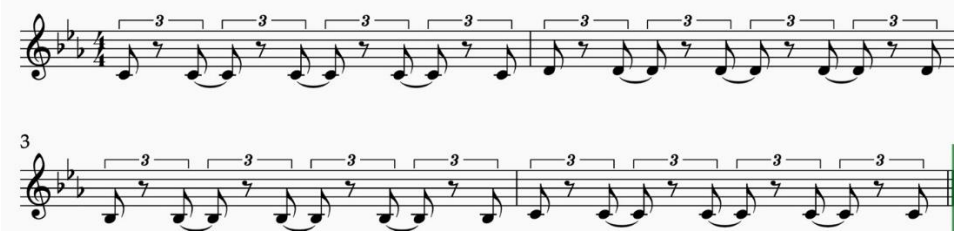
Birinci ölçüde fa minör triad duyulur, bu defa basta akorun beşlisi duyurulmaktadır. f₅ şeklinde ikinci çevrim akoru olarak gelmektedir.

İkinci ölçü: Si bemol majör akordur.

Üçüncü ölçü: Mi bemol majör ikinci çevrim akordur.

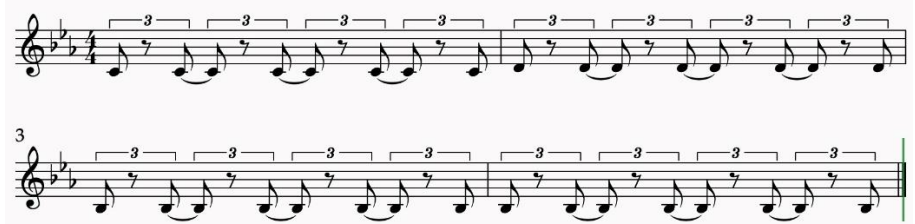
Dördüncü ölçü: Do minör ikinci çevrim akordur.

Dördüncü dolapta üçüncü ölçüdeki gibi mi bemol majör akoru gelmektedir. Melodik hat aşağıdaki gibi duyulmaktadır.

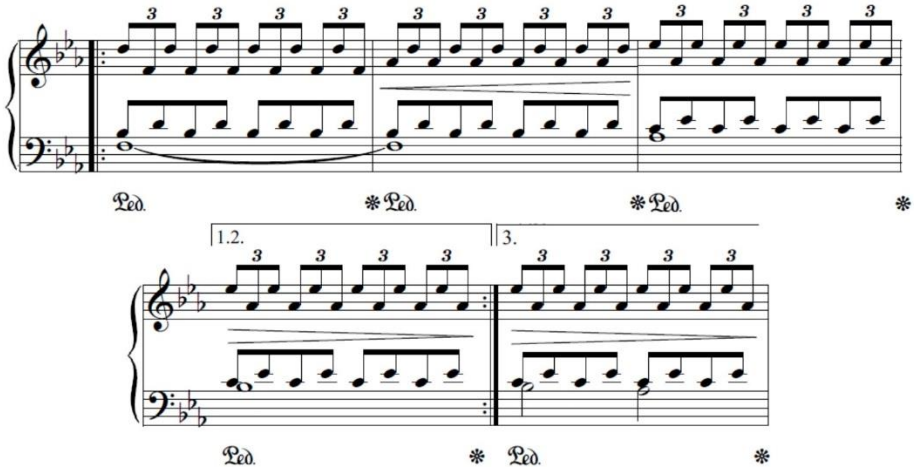
Şekil-13

Dördüncü dolapla birlikte melodi hattı aşağıdaki gibi olur.

Şekil-14

Üçüncü cümle

Şekil-15

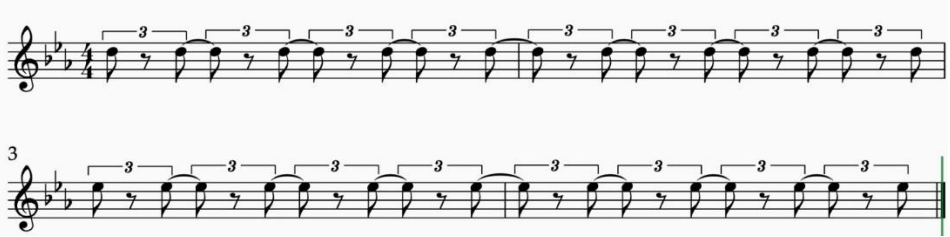
Üçüncü cümlede melodi tizlere çıkar 5. oktavdaki re notasıyla gelir sağ elde. Akor olarak si bemol majör ikinci çevrim akoru seslendirilir.

İkinci ölçüde si bemol dominant üçüncü ikinci çevirim akoru duyurulur. Üçüncü cümlede birinci cümlenin ilk iki ölçüsündeki gibi basta birlik notalar bağlıdır sekiz dörtlük süresince tutmaktadır.

Üçüncü ölçüde la bemol majör akoru gelmektedir.

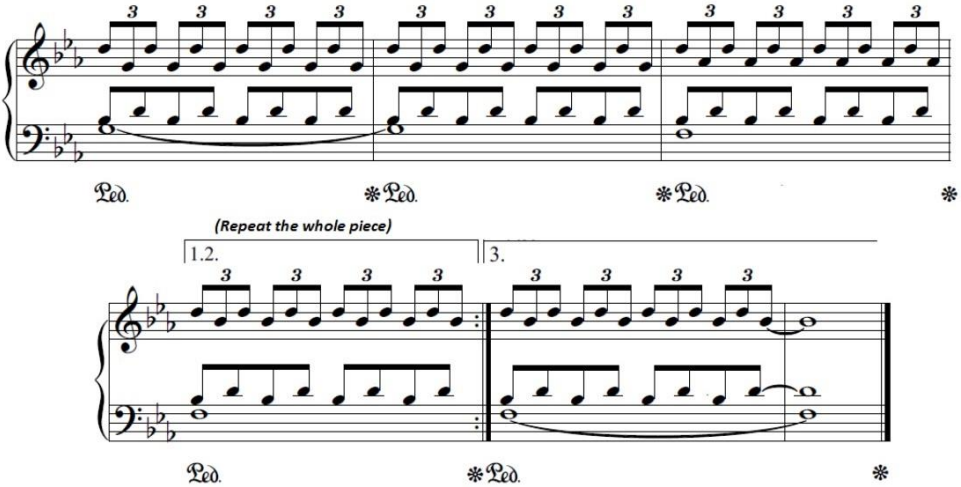
Dördüncü ölçüde basta si bemol sesi üzerine la bemol majör duyurulur. Si bemol sesi la bemol sesine geçiş için gecikme gibidir. Burada diğer iki cümleden farklı olarak toplamda üç dolap bulunmaktadır bu nedenle ilk dört ölçü iki kere tekrar ettikten sonra üçüncü tekrarında 3. dolapla birlikte sonraki ölçüye geçer. Diğer iki cümlede cümleler dört kere tekrar etmektedir. Üçüncü dolabın ikinci yarısında gecikme sona erer ve la bemol majör akoru duyulur.

Melodide duyulan hat aşağıdaki gibidir:

Şekil-16

Üçüncü cümleden sonra köprü niteliğinde dört ölçümlük bir pasaj gelmektedir

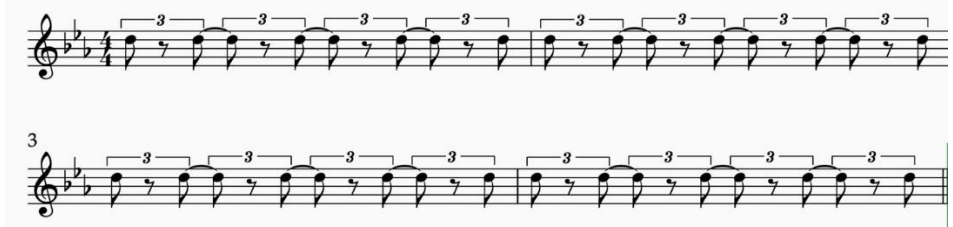
Şekil-17

Köprünün birinci ve ikinci ölçüsü sol minör akorundadır ve hem birinci hem de üçüncü cümledeki gibi sol el basta sekiz dörtlük nota süresince sol sesi tutmaktadır.

Üçüncü ölçüde si bemol dominant 7 akoru gelmektedir.

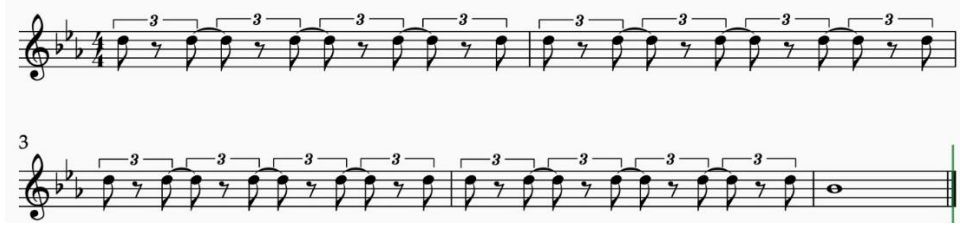
Dördüncü ölçüde si bemol majör ikinci çevrim akoruna geçer. Üçüncü dolapta son ölçüde yine si bemol ikinci çevrim akoru gelmektedir. Bu defa notalarla gelir ve bu durağanlık eserdeki dinamik hareketin eserle birlikte sona erişidir.

Melodi hattı aşağıdaki gibidir.

Şekil-18

Bitiş kısmı aşağıdaki gibidir.

Şekil-19

Birinci ve ikinci cümleler dörder kere tekrar etmekte, üçüncü cümle üç kere ve son köprü kısmı tekrarsızdır. Köprüden sonra tekrar eserin en başına dönüşmektedir ve bu şekilde tüm eser üç kere tekrar edildikten sonra köprüdeki üçüncü dolaba geçerek sona erer.

İkinci Etüt

1991 yılından başlayarak 2012 yılına kadar olan süreçte yazılmıştır. Toplamda 20 etütten oluşmaktadır. Birinci kitapta 10 etüt yer almaktadır. Bu kitapta bulunan etütlerde tempo, cümle ve piyano tekniğinin varyantlarını keşfettiğini, aynı zamanda kendi deneyimlerine göre piyano çalım tekniğini geliştirici pedagojik araçlar sunduğunu belirtmiştir. Bu sayede piyano tekniği ve müzik hakkında pek çok bilgi edindiğini ve daha iyi bir icracı olmasını sağladığını söylemiştir.

Başka pek çok bestenin yazımıyla uğraşan Glass, etütlerin devamı için gerekli zamanı uzun bir süre yaratamamıştır. Etütlere devam etmek istediğinde ise kendisindeki değişim ikinci kitapta form ve armonide yeni yaklaşımlar sergilemesine neden olduğunu etüt kitabının girişinde yazdığı kısa metinde kendi cümleleriyle okuyucuyu bilgilendirir. (20 ekim 2014; etüt kitabının girişinde)

Ayrıca etüt kitabının girişinde verilen bilgiye göre altı etüt 1994 yılında Dennis Russell Davies'in 50. yaş günü için bestelenmiştir. Daha sonra bu etütler 2-3-4-5-9-10 olarak yeniden numarandırılmıştır.

Birinci kitapta yer alan iki numaralı etüt analiz için uygun görülmüştür. İlk dört satırı parçanın girişi hakkında fikir vermesi için eklenmiştir.

1 ♩ = 104

2

mp

2

mp

8.....

8.....

8.....

(8).....

Şekil-20

Eserde dokuz müzikal cümle bulunmaktadır ve her cümle röprizlidir. Bu cümleler notasyonda sayılarla gösterilmektedir. Beşinci, altıncı ve yedinci cümleler dışında kalan tüm cümlelerde her ölçüde ölçü birimi değişmektedir. 7/8 ve 4/4 ölçü birimleri arasında değişim göstermektedir. Esere genel olarak sekizlik notalar hakimdir. Arpej ağırlıklı cümlelerden oluşmaktadır. 4+3 Sekizlik ve 4+4

sekizlik olarak gruplandırılmışlardır. Tüm eser içerisinde genel olarak iki ölçüde bir akor değişmektedir. Donanıma bakıldığında herhangi bir değiştirici görülmemektedir. Do majör 7'li akoruyla başlayıp la minör akoruyla son bulur. Eser baştan sonra aynı armoni yürüyüşündedir. Sıralaması dahi değişmemektedir. Kullanılan akorlar: Do majör 7'li, la minör 7'li, la bemol majör 7'li, do majör 7'li ve do majör triad akorudur.

Birinci cümle on ölçüden oluşmaktadır. Tek sesli bir melodidir. Arpejlerden oluşmaktadır. 7/8 ölçü birimiyle başlamaktadır. Dörtlükler için 104 metronom istenmektedir. Orta hafiflikte ve bağlı çalınmaktadır. Sonraki ölçü 4/4'lük ölçü biriminde gelmektedir. Eserde ölçü birimlerindeki değişim üç cümle dışında bu şekilde peşpeşe değişiklik göstermektedir.

Birinci ve ikinci ölçüde do majör 7'li akoru bulunmaktadır.

Üçüncü ve dördüncü ölçülerde la minör 7'li akoru

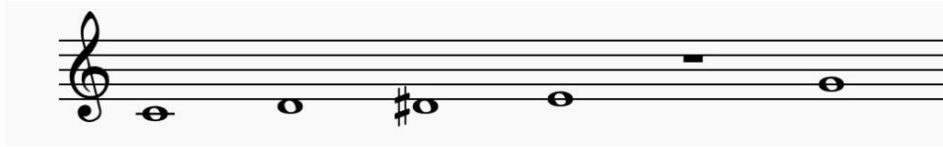
Beşinci ve altıncı ölçülerde la bemol majör 7'li

Yedinci ve sekizinci ölçülerde do majör 7'li ,

Dokuzuncu ve onuncu ölçülerde do majör triad akorları kullanılmaktadır.

İlk ölçüde gelen ilk dört sekizlik sonrasında gelen 3 tane sekizlikle aynıdır ancak son ses çıkarılmış bu nedenle üç sestir. İkinci ölçüde 4/4'lük ölçü biriminde sekiz adet sekizlik nota bulunmaktadır. Buradaki ilk dört sekizlik grup ilk ölçüyle aynıdır, sonraki dörtlü grup ilk iki sesin iki kere tekrar edilmesi şeklindedir. Bu örgü eserde baştan sonra bu şekilde devam etmektedir. Altıncı ölçüde sağ elde ölçüdeki 7. sekizlik geçiş sesi gibi kullanılmıştır.

İkinci cümle: On ölçüdür. Birinci cümle sağ elde olduğu gibi aynı olarak gelmektedir. Sol elde ölçünün yarısını ve sonraki ölçüye kadar süren zaman içinde 1. ve 2. oktav do sesleri bulunmaktadır. Altıncı ölçüye kadar sol elde do notası aynı şekilde sabit ostinato gibi duyurulmaktadır. Glass müziklerinde ostinatoyu minimalist tekniği olarak pek çok yerde kullanılmaktadır. Altıncı ölçüden itibaren sol elde bir bas yürüyüşü bulunmaktadır.

Şekil-21

Ölçülerde bulunan akorlar birinci cümledeki gibi iki ölçüde bir değişerek aynı sıralamayla gelmektedir.

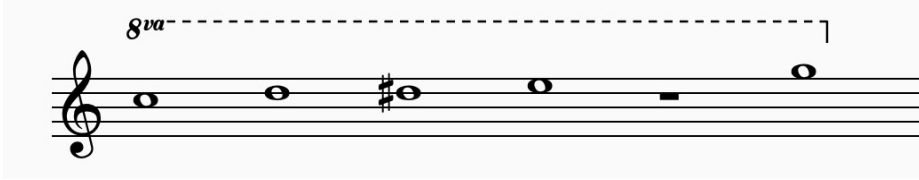
Üçüncü cümlede birinci ve ikinci cümlede sağ elde gelen cümle sol elde sol anahtarıyla aynı ses aralığında gelmektedir. İkinci cümlede sol elde gelen uzun

sürelî notalar üçüncü cümlede sağ elde gelmektedir. İkinci cümledekiyle aynı vuruşlarda gelmektedir. 6. ve 7. oktav do notası seslendirilmektedir. İkinci ve üçüncü cümlelerde, partilerden mutlaka biri piyanonun ses sınırlarına göre en tiz ya da en pes oktavlarda gelmektedir.

Şekil-22

Melodi hattı oktav olarak aşağıdaki gibidir.

Şekil-23

Dördüncü cümle üçüncü cümleyle aynı gelmektedir ancak sağ elde hem tizlerde hem de peslerde iki farklı yürüyüş bulunmaktadır. Sağ elde gelen melodi hattı Yukarıda görülmektedir. Nüans olarak Mezzo piano'nun yanında mezzo forte de kullanılmaktadır. Adım adım cümlelerde gürlük artmaktadır.

The image shows a musical score for Etude 2, consisting of two systems. The first system (measures 4-7) is in 4/4 time and features a treble clef with a box around measure 4, a bass clef with a box around measure 4, and a right-hand section (R.H.) with a box around measure 4. The second system (measures 8-11) is in 4/4 time and features a treble clef with a box around measure 8, a bass clef with a box around measure 8, and a right-hand section (R.H.) with a box around measure 8. Dynamics include *mp* and *mf*.

Şekil-24

Aşağıdaki şekilde sağ elde gelen yürüyüşe kalın seslerde cevap olarak seslendirilen yürüyüş gösterilmektedir.

The image shows a single system of music in 4/4 time, featuring a treble clef and a bass clef. The score consists of a single line of music with a treble clef and a bass clef.

Şekil-25

Beşinci cümle: Buraya kadar ilk dört cümlede aynı dizi yürüyüşü sağ ve sol eller arasında paylaşmakta, araya yeni diyalog cümleleri eklenmekteydi. 4/4'lük ölçü birimindedir be bu ölçü birimi 6. ve 7. cümlelerde de aynıdır. Mezzo forte nüansındadır. Beşinci cümleden itibaren bu yürüyüş değişmektedir. Sekizlik notalara dörtlük nota değerleriyle blok akorlar eşlik etmektedir. Önceki cümlelerde daha yatay bir hat hakimken beşinci cümlede akorların yoğun duyulduğu dikey bir hat gelmektedir. Daha önce de belirtildiği gibi armoni yürüyüşü aynıdır. Sadece son akor do majör 7 olarak dört sesli olarak değişmektedir. Akorlarlar nedeniyle dikey görünse de melodi hattı bulunmaktadır ve aşağıda gösterilmektedir.

Şekil-26

Şekil-27

Altıncı cümlede ses gürlüğü artmaktadır. Mezzo fortinin yanı sıra sf(sforzando-vurgu) gelmektedir. Beşinci cümledeki melodi hattına karşılık yine sağ elde daha tizde birlik notalarla başka bir melodi hattı daha gelmektedir. İkinci cümlede gelen melodi yürüyüşü bir oktav yukarıdan gelmektedir. Bir ölçü sonrasında başlamaktadır, bir tür faz kayması gibi düşünülebilir. Minimalist müzik tekniğinde özellikle de Steve Reich'in eserlerinde sık rastlanan bir durumdur faz kayması. Hatta Steve Reich'in minimalist stili denebilir, bunun yanı sıra Arvo Part da faz kayması kullanmaktadır. Glass'inkine benzer şekilde nota değerleri genişleyerek ya da kısalarak ve belirli bir vuruş sonrasında gelmektedir. Tabula Rasa eserinde çok kullanılmaktadır. Glass da burada benzer bir kaydırma tekniği kullanmaktadır. Melodi hattı aşağıdaki gibidir.

Şekil-28

Yedinci cümle altıncı cümleye çok benzemekle birlikte sağ elde gelen melodi hattı yerine sol elde başka bir melodi hattı gelmektedir. Volüm giderek artmış ve forte olmuştur.

Şekil-29

Şekil-30

Sekizinci cümle ile birlikte baştaki gibi ölçü birimleri her ölçüde değişmektedir. 7/8 ve 4/4'lük olmaktadır. Birinci cümledeki hat her iki elde de paralel olarak bir oktav aralıklı gelmektedir. İlk cümleye dönüldüğünü göstermektedir. Bir yandan da 6.,7. ve 9. ölçülerde sağ elde 6. ve 7. oktavdaki sesiyle başlayan, ikinci ve üçüncü cümlelerde duyurulan melodi hattı süreleri kısaltılmış olarak gelmektedir.

Şekil-31

8

Şekil-32

İlk beş ölçüde iki ele dağıtılan paralel yürüyüş 6. ölçüden itibaren sol elde oktav olarak gelmektedir. Sağ elde ise yukarıda gelen melodi hattı seslendirilmektedir. Piano nüansındadır. Yedinci cümleye kadar adım adım yükselen ses gürlüğü sekizinci cümlede bir anda piano nüansına düşmektedir.

Dokuzuncu cümle: Sekizinci cümlede gelen sağ el bir oktav kalından gelmektedir. Sol elde bir melodi hattı duyulmaktadır.

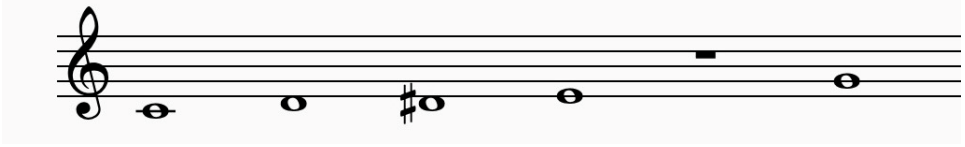
Şekil-33

9

Şekil-34

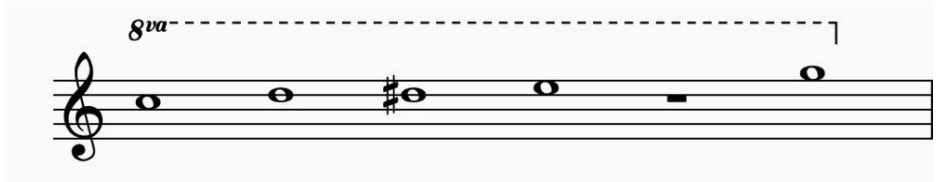
Cümleler dışında melodi hatları üst üste dizildiğinde benzerlikler daha net görülecektir.

İkinci cümledeki melodi hattı:

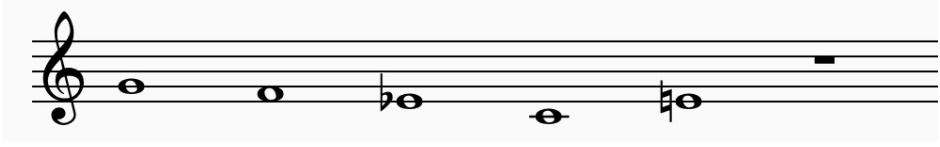
Şekil-35

Üçüncü cümledeki melodi hattı:

Şekil-36

Dördüncü cümledeki melodi hattı:

Şekil-37

Beşinci cümledeki melodi hattı:

Şekil-38

Altıncı cümledeki melodi hattı:

Şekil-39

Yedinci cümledeki melodi hattı:

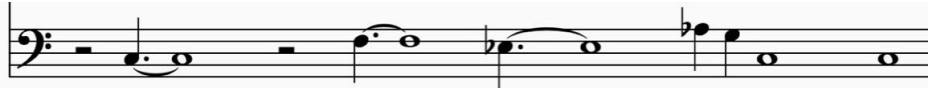
Şekil-40

Sekizinci cümledeki melodi hattı:

Şekil41

Dokuzuncu cümledeki melodi hattı:

Şekil-42

Etüt baştan sona analiz edildiğinde minimal tekniğe dair belirgin örnekler görülebilmektedir.

- Sekizliklerden örülü bir melodi hattı,
- Bunlara eşlik eden yatay başka bir hat ki genelde daha uzun nota süreleriyle gelmektedir.
- Bu ikinci gelen yatay melodi hattında nota değerlerinin uzaması veya kısılması
- Bol tekrarların kullanılmış olması
- Glass'ın sıklıkla kullandığı gibi üçlü seslerin ve arpejlerin hem eşlikte hem de cümlelerde kullanılması
- Geleneksel form anlayışından uzak on'ar ölçülük cümlelerden kurulma bir strüktür kullanımı.
- Belirgin olmasa da cümlelerin kuruluşunda hafif bir ayna formu kullanımı.
- Minimalistlerde sıklıkla görülen cümle kuruluşlarında notaların eklenmesi veya çıkarılmasıyla cümle ya da melodi hattının oluşturulması.
- Glass'ın yine sıklıkla kullandığı ikilemelere karşın üçlemeli ritmik yapı
- Glass'ta sıklıkla kullanılan legato artikülasyonu
- Basit armoni yürüyüşü

- Steve Reich, Terry Riley gibi bestecilerde de sıklıkla rastlanan metrik düzen
- Steve Reich'ın ve Glass'ın müziğinde ortak bir stil olarak dinamik vuruşlar
- Tonal ya da modal armoni

Bunun gibi özelliklerin net olarak görülebildiği bir eserdir Etüt no.2

Metamorphosis I-V

Amerikan Minimalist akımının öncülerinden ve en bilinenlerinden biri olan Philip Glass, bu eserde yine kendi besteleme stilini kullanmıştır. Basit, armoniler, tonal veya modal yer yer birlikte iç içe kullandığı kendine özgü ton kavramıyla ve sıklıkla triad akoru ve üçlü aralıklarla oluşturduğu, müziğinde baskın hissedilen yazım stili gibi özellikleriyle, diğer minimalistlerden farklı kendine has bir üslup geliştirmiştir. Zaman zaman sıkıcı ve çok tekrarlı bulunarak basit eserler yazmakla eleştirilmiştir ancak yine de önemli bir dinleyici kitlesine ulaşmış, kayıtları yapılmış ve eserleri pek çok yerde sahnelenmiştir. Tüm eleştirilere rağmen özellikle opera sanatına getirdiği yenilikleriyle literatürde kendisine saygın bir yer edinmiştir. Metamorphosis eseri bunlardan biridir. Kafka'nın Metamorfoz kitabına göndermedir⁹. Gregor Samsa'nın içinde bulunduğu böcek bedenine hapsoluşu müziğinde karanlık, tekrarlarla döngüsel bir sıkışmayı hissettirmektedir. Metamorphosis'da her bir bölüm birbiriyle ilgili, benzer armoni özelliklerindedir. Karanlık ve sıkıntılı bir duygu vermektedir. Kafka'nın Metamorfozlarına gönderme olduğunu biliyor olmanın dışında eserde kitapta yer alan sıkıntı hissedilebilmektedir. Karanlık armoniler ve sürekli tekrarlanan cümlelerle, bir tür hapsoluş duygusu vermektedir. Kitaba öykünme olduğu bilinmese dahi bu şekilde bir etki uyandırır mıydı bilinmez ama müzik olarak döngüsel ve sıkıntılı hissini verebilmektedir.

Beş bölümden oluşan bir eser piyano için yazılmıştır. Farklı enstrüman düzenlemeleriyle seslendirildiği de olmuştur. Tonal ve modal etkidedir. Geleneksel armoni kuralları yerine serbest bir armoni anlayışında yazılmıştır. vardır.

---

⁹ Demirel (2021;ii)

Metamorphosis-I

Moderate (♩ = 108-112)

mf

mp

(♩ = 120)

(R.H.)

rit.

Şekil-43

76 ölçüdür. Dört dörtlük ölçü birimindedir. Yukarıda Şekil-1’de görüldüğü üzere donanımda herhangi bir değiştirici bulunmasa da Mi eolian modundadır. Moderato yani orta hızdadır. Yer yer 120 metronoma çıksa da ortalama olarak tüm bölüm 104-120 metronom arasındadır. Tempodaki değişimler metronom işaretleriyle ölçü üstlerinde belirtilmektedir. Bu değişimler 4-5 ölçüde bir 8-10 birim değişmesine rağmen her değişim net bir şekilde ölçü üstlerinde belirtilmektedir. Eser baştan sona çoğunlukla triad¹⁰ akoru ve akor seslerinin etüdlere görülen eşlik partileri gibidir. Glass’ın müziklerinde sıklıkla kullandığı üçlü aralıklar bu eserde de yer almaktadır. Nüans olarak *mf*¹¹, *mp*¹², *p*¹³, *diminuendo*¹⁴ ve tempo geçişlerinde *ritardando*¹⁵ kullanılmıştır. Genel olarak *legato*¹⁶ kullanılmış, sadece blok akorlarda *tenuto*¹⁷ kullanılmıştır. Bölüm form olarak üç ana cümleden oluşmaktadır. “a-b-c” cümleleri ve bunlardan türeyen a1 ve b1 cümleleri.

Her cümlede nüans ve tempo değişimi olmaktadır. Glass bu değişikliklerle ses gürlüğünde ve tempoda dalgalanma yaratmaktadır. Büyük “A-B-C” olarak ayırdığımızda;

A: 1. ve 2. kısımlardan oluşur.

B: 3. kısımdan

¹⁰ Triad: kök ses üzerine 3. Ve 5. Seslerden oluşan kök akordur.

¹¹ *mf*: Mezzo Forte; orta gürlük anlamına gelen bir nüanstır.

¹² *mp*.: Mezzo Piano; orta hafiflikte anlamına gelen bir nüanstır.

¹³ *p*.: Piano; hafif anlamına gelen bir nüanstır.

¹⁴ Diminuendo; sesin giderek hafiflemesini belirtir

¹⁵ Ritardando; temponun yavaşlamasını belirtir.

¹⁶ Legato; notaların bağlı seslendirilmesini belirten bir işaretidir.

¹⁷ Tenuto; Seslerin tane tane seslendirilmesini belirten bir işaretidir, nota başının altına veya üstüne konulan çizgilerle gösterilir.

C: 4. kısımdan oluşur.

“a” cümleleri; 108-112 metronom arasındadır.

“b” cümleleri; 120 metronomdadır

“c” cümleleri; 108-112 metronomdadır.

Bölüm çift ölçü çizgisiyle dört kısma ayrılmıştır.

Birinci kısım: 1. ölçüden 18. ölçüye kadar olan kısımdır. İçinde “a-b-a-b” cümleleri bulunmaktadır.

İkinci kısım: 19. ölçüden 46. ölçüye kadardır. “c-b₁-c-b₁-c-b₁” cümlelerinden oluşmaktadır.

Üçüncü kısım: 47’den 64’e kadardır. “a₁-a₁-a₁” cümlelerinden oluşmaktadır.

Dördüncü kısım: 65’ten 76’ya kadardır. “b-b-b” cümlelerinden oluşmaktadır.

1. ve 2. kısım üç kere tekrar etmektedir.

Cümlelerin sıralanışı aşağıdaki gibidir.

3x(a-b-a-b-c-b₁-c-b₁-c-b₁) a₁-a₁-a₁-b-b-b

Birinci Kısım-A

“a-b-a-b”den oluşmaktadır. Hepsi birden büyük harf “A” olarak gösterilecektir.

a: Birinci cümledir. Üç kere röpriz(tekrar) olduğu için 6 kere gelmektedir.

Şekil-44

Şekil: 2’de görüldüğü gibi geldiği ölçüler: 1’den 5’e kadar ve 10’dan 14’e kadardır.

Akorlardan oluşmaktadır. Akorlar için dereceler yerine şifreler kullanılacaktır.

Armonik olarak: e¹⁸-G¹⁹-C²⁰₇-C²¹₇-It⁺⁶²² akorları kullanılmaktadır.

Birinci ölçüde: e

İkinci ölçüde: G

Üçüncü ölçüde: C₇

¹⁸ e: Mi minör akoru

¹⁹ G: Sol majör akoru

²⁰ Cmaj₇: Do majör 7 akorudur

²¹ C₇: Do dominant 7 akorudur

²² It⁺⁶: İtalyan artmış 6’lı akorudur

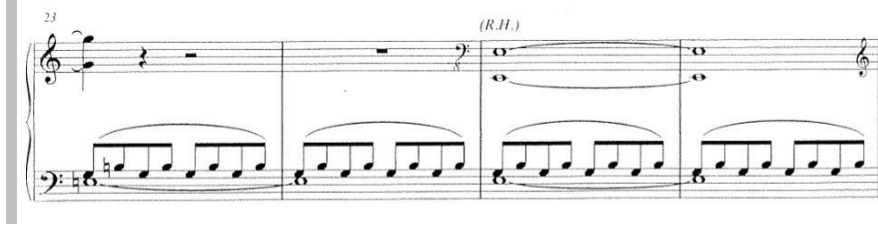
Dördüncü ölçüde: Cdom₇

Beşinci ölçüde: It⁺⁶

Akorlar tenuto artikülasyonuna göre seslendirilmektedir. Şekil 3'te görülmektedir.

Şekil-45

Şekil-46

“b” cümlesi ikinci cümledir. Şekil 4'te görülmektedir. 6. ölçüden 9. ölçüye kadar olan kısımdır. Bölüm içerisinde üç röprizle birlikte 9 kere gelmektedir. Metronom 120'dir. İlk iki ölçüde sadece Sol elde Mi triad akorundan bir eşlik duyurulmaktadır. 8. ve 9. ölçülerde Mi²³ ve Mi³²⁴ sesleri oktav seslendirilmektedir. Sadece mi triad akoru kullanılmıştır. Mi sesi hem sağ elde hem sol elde tutmaktadır.

Geldiği ölçüler: 6'dan 9'a

15'ten 18'e

65'ten 68'e

69'dan 72'ye

73'ten 76'ya kadar gelmektedir.

²³ İkinci oktav mi sesidir

²⁴ üçüncü oktav mi sesidir

Geldiği ölçüler: 23'ten 26'ya
31'den 34'e
39'dan 42'ye ve
Üçüncü dolap olan 43'ten 46'ya kadar gelmektedir.

Mi minör triad akoruyla örülüdür.

“a₁”: “a”dan türemedir. Tek farkı 5. ölçüde It⁺⁶ akorunun eklenmesidir.

Şekil-49

Şekil 7’de de görüldüğü gibi “a”daki akorlarla aynı akorlar bulunmaktadır. e-
G-CM₇-C₇-It⁺⁶

Sona eklenen akorla birlikte altı ölçüye çıkar. Tekrar bölümdeki formu yazmakta fayda var.

A: a-b-a-b

B: c-b₁-c-b₁-c-b₁

C: a₁.a₁-a₁-b-b-b

Metamorphosis- II

Yaklaşık olarak 6-7 dakika sürmektedir. 95 ölçüden oluşmaktadır. 4/4 ölçü birimindedir. Bolca röpriz işaretiyle tekrarlar kullanılmıştır. Sol elde eşlik niteliğinde la üzerine triad akoruna ait sesler ve üçlü aralıklar kullanılmıştır. Sekiz ölçülük bir girişten sonra ilk tema duyurulur. İlk temanın bulunduğu cümle sekiz ölçülük bir soru cümlesidir. 5. ölçü ile 12. ölçüler arasındadır ve iki tekrarludur. Cevap cümlesi 13. ölçüden başlayarak 26. ölçüye kadar devam eder. Cevap cümlesi kendi içinde “a₁-a₁-b”den oluşmaktadır. Her biri 4’er ölçüdür. 27’den 30. ölçüye kadar olan kısım introyla aynıdır. İkinci müzik fikri 31. ölçüde başlar 62. ölçüye kadar devam eder. “B” olarak tanımlanacaktır. B’nin 31. Ölçü ile 35. ölçüler arası olan ilk dört ölçüsü intro karakterindedir ancak yine de sıklıkla aralarda geldiği için “a” olarak tanımlanacaktır. “B”ye ritmik olarak hazırlanmaktadır. 16’lık üçlemelerle tempo bir anda dinamikleşir. “a” cümlesi iki tekrarludur. “B”nin “b”si 35’ten 38’. ölçüye kadar kadar olan kısım. Soru cümlesidir. Sonrasında cevap cümlesi gelmeden önce tekrar “a” cümlesi iki kere

“b”: 5. Ölçü ile 8. ölçüler arasındadır. La-Sol-Fa-Re-Mi-La notalarından oluşmaktadır. La-Sol-Fa ile aşağı olan yürüyüş Re-Mi ile yukarı yönelir ve tekrar La sesinde tamamlanır. Re-La arasında bir ses dizisinden oluşmaktadır. Akorlar her ölçüde değişmektedir. a-C-FMaj-G7-a akorlarından oluşmaktadır. Şekil 9’da görülmektedir.

“c”: 13. ölçü ile 20. ölçüler arasındadır. Sekiz ölçüden oluşmaktadır.

Akorlar: 13. ölçüde; fa majör, 14. ölçüde sol majör, 15. ve 16. ölçülerde la minör akorları gelmektedir. Sonrasındaki 4 ölçüde de aynı şekilde gelmektedir.

“c₁”: Dört ölçüdür, 21. ölçüden 24. ölçüye kadar olan ölçüleri kapsar. Akorlar; 21. ölçüde; fa majör, 22. Ölçüde sol majör ve si eksik 9’lu , 23. ve 24. ölçüler tekrar la minör akorudur.

Sonra tekrar a₁ 25. ölçüden 30. ölçüye kadardır.

“B”: 31. ve 65. ölçüler arasındaki kısımdır. Kendi içinde $2x(a-b-a-a)-2x(c-c-d-a-a)$ form yapısındadır. Sağ elde 16’lık üçlemeler gelmektedir. “B” bölümü ağırlıklı olarak bu ritim kalıbıyla örülmüştür. Arpej yürüyüşüyle yukarı ve aşağı hareketlerden oluşur. 31. ve 32. ölçülerde la minör akoru kullanılmıştır. Sol el tüm bölüm boyunca aynı ritim kalıbındadır; 8’liklerle triad akoru ve üçlü aralıklar selendirilir. 33. ve 34. ölçüler “A” müzik fikrinin ilk cümlesinden gelmedir. “A_a” olarak düşünülebilir.

“b” cümlesinde 35. ölçüden 38. ölçüye kadar olan ölçüleri kapsar. Akorları: a-C-F-F-G₇ ‘dir. Sonrasında tekrar “a” iki kere gelmektedir ve buraya kadar olan “B” kısmı röpriz işaretiyle iki kere tekrar edilir.

“c” cümlesi 55. ölçüde gelir, 60. ölçüye kadar sürer. Akorları genelde ölçüde bir değişmektedir: F-G-a-a-a-a şeklindedir. Sonrasında tekrar “a” cümlesi ve ardından “A” müzik fikri bire bir aynı şekilde gelmektedir. Bölüm bu şekilde tamamlanır. A-B-A form yapısındadır.

Metamorphosis-III

METAMORPHOSIS THREE

MUSIC BY PHILIP GLASS

Moderately fast (♩ = 132)

The musical score is presented in four systems. The first system (measures 1-4) is in 6/8 time, marked *p* (piano), and features a steady eighth-note accompaniment in the bass clef while the treble clef is silent. The second system (measures 5-8) is marked *(R.H.)* (Right Hand) and shows a melodic line in the treble clef with a sustained note, while the bass clef continues with the eighth-note accompaniment. The third system (measures 9-12) is marked *mf* (mezzo-forte) and features a melodic line in the treble clef with chords, while the bass clef continues with the eighth-note accompaniment. The fourth system (measures 13-16) continues the melodic line in the treble clef with chords, while the bass clef continues with the eighth-note accompaniment.

Şekil-52

Yaklaşık olarak 5 ila 6 dakika arasındadır Ortadan biraz daha hızlı 132 metronom hızındadır. Şekil 10'da görüldüğü gibi 6/8 ölçü biriminde 92 ölçüden oluşmaktadır. Donanımda herhangi bir değiştirici bulunmamaktadır. Eserin genelinde re minör tonu hakimdir. Armonide re minör tonunun dominant akoru A₇ kullanılıyor olsa bile donanımda değiştiriciler kullanılmadığı için geleneksel armoniye göre değerlendirmek yanlış olacaktır. Glass'ın eserlerinde genel bir

özelliştir bu, en azından stilini gösterdiği eserlerde, donanımda değiştirici kullanmamaktadır.

Bu bölümün formu ilk iki bölüme göre daha sadedir. Temelde üç cümle bulunmaktadır.

1.cümle 1. ölçüden 8. ölçüye kadar olan kısımdır ve tekrarlıdır. “a” olarak tanımlanacaktır.

2. cümle 9. ölçüden 24. ölçüye kadar olan kısımdır ve tekrarlıdır. “b” cümlesi olarak tanımlanacaktır.

3. cümle 35. ölçüden başlar ve 52. ölçüye kadar devam eder ve bölümün en başına dönerek tekrar 1.2.3. cümleleri seslendirip “a” cümlesine bağlanır, sonrasında “b” sonra tekrar iki kere “a” cümlesi seslendirilir. Şablonu aşağıdaki gibidir:

a-b-a-c-c-a-b-a-a

“a”: ilk sekiz ölçüdür.

Akorları: Re minördür

“b”: 9. ölçüden başlayarak 25. ölçüye kadar sürmektedir.

Akorları: 9. ölçüden 12. ölçüye kadar re minör

13. ölçüden 15. ölçüye kadar: sol minör

15 ve 16. ölçülerde: mi bemol majör

17 ve 18. ölçülerde do majör

19. ölçüde la majör

20. ölçüde la dominant 7 akoru

21. ölçüden 24. ölçüye kadar re minördür.

Üç sekizlikte bir sağ elde noktalı dörtlük nota değerinde akor seslendirilmektedir. Eser 6/8’dir. Ölçü birimine göre sağ eldeki gruplama doğrudur ancak sol elde 3/4’lük bir ölçü yapısı görülmektedir. “b” cümlesinde bu ölçü birimindeki çakışma aksatım gibi hissedilmektedir.

“c” cümlesine geçildiğinde donanımda iki diyezle re majör tonuna bir modülasyon yapılmaktadır. “b” cümlesine benzer bir ritim yapısı re majör tonunda gelmekte ve sağ el akorlar içerisinde bir ezgi yürüyüşü duyulmaktadır. Aşağıda şekil 11’de görülmektedir.

Şekil-53

35. ölçüden başlayarak 52. ölçünün sonuna kadar devam eder. Tekrar işareti yoktur ancak cümle iki kere gelmektedir. “c” cümlesi iki tekrarludur ve 2. dolaptan sonra en başa dönlür.

Buraya kadar olan kısım komple iki kere tekrar ettikten sonra “a” ve sonra “b” gelir. “b”den sonra iki kere “a” gelir ve bölüm sonlanır.

Metamorphosis-IV

METAMORPHOSIS FOUR

MUSIC BY PHILIP GLASS

Flowing (♩ = 120-130)

(R.H.)

p

4

7

(R.H.)

mp

10

Şekil-54

Do minör tonunda başlar. 4/4'lük ölçü birimindedir. Şekil 12'de görülmektedir. 42. ölçüde 3/4 ölçü birimine geçer sonuna kadar Coda dışında kalan yerler 3/4 ölçü biriminde devam eder. Akıcı bir tempodadır. Dolaplarla birlikte notada 97 ölçü olarak görülmektedir. Sol elde do minör triadı üçlü aralıklarla eşlik karakterinde gelmektedir. Cümleler dörder ölçüden oluşmaktadır.

"A" ve "B" kesitlerinden oluşmaktadır. Kendi içlerinde pek çok cümle bulunmaktadır.

“A”: $2x(a-a-b-b-c-d-d-d_1-d_2-d_2)$ her biri dörder ölçüdür.

“a” Sekizlik notalardan, üçlü aralıklardan ve sağ elde kalın iki ölçü süresince Do notasından oluşmaktadır. Bölümün geri kalanına göre daha sakın ve sadedir. Do minör akorundadır. İki kere gelmektedir.

“b” Sol eldeki eşlik bölüm sonuna kadar aynı şekilde devam eder buna karşın sağ elde “b” itibariyle daha dinamik, senkoplu ve akorlu bir cümle başlar. Bu ritim kalıbı “B”ye kadar devam eder.

Akorlar:	9. ölçüde	c
	10. ölçüde	C
	11. ölçüde	f
	12. ölçüde	Db
	13. ölçüde	Db ₇

İki kere tekrar etmektedir. Dörder ölçüden sekiz ölçü kadar sürmektedir. Sonrasında “c” cümlesi gelir.

“c” cümlesi 17. ölçüde gelir. Dört ölçü sürer ve tekrar etmez.

Akorlar:	17. ölçüde	c
	18. ölçüde	C
	19. ölçüde	b ₇
	20. ölçüde	Db ₇
	20. ölçünün ikinci yarısında	d ₇ ^o akoru gelmektedir.

“d” cümlesi dörder ölçüden iki kere gelmektedir.

Akorları:	21. ve 22. ölçülerde	c
	23. ölçüde	G ₉
	24. ölçüde	G

“d₁” cümlesi dört ölçüdür. 29. ölçüden 32. ölçüye kadar sürmektedir.

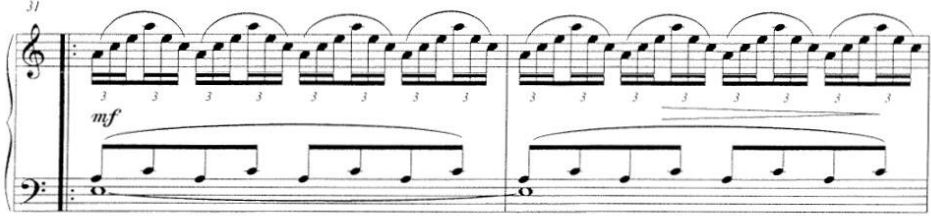
Akorları:	29. ve 30. ölçülerde	c
	31. ölçüde	G ₉
	32. ölçüde	G-g ₉ ^o -G ₇

“d₂” cümlesi dört ölçüden oluşmakta son iki ölçüde sağ elde dinamik ritmik senkoplar yerine kırık do minör akoru gelmektedir. Dört ölçü boyunca do minör akorunda ilerler. İki tekrarlıdır.

Bölüm 1. dolaptan sonra en başa döner, ikinci dolaptan sonra 42. ölçüde “a” iki kere tekrar gelmektedir.

“B”: a-a-b-b-c-c-d-d-A_{a1}- A_{a1} Cümle oluşumundadır.

“B”de sol el bölümün en başından beri aynı sekizliklerle triad akoru üzerine üçlü aralık kurularak eşlik karakterinde gelmektedir. Sağ elde üçlemeli on altılık nota değerleri armoniye göre arpejlerle gelmektedir. Şekil 13’te görülmektedir.

Şekil-55

“a”: Dört ölçüdür. 50. ölçüden 54. ölçüye kadardır.

Şekil-56

Akorlar: tüm “a” boyunca do minör akordur, iki kere tekrar etmektedir. Şekil 14’te görülmektedir.

“b” cümlesi 58. ölçüde gelir, 61. ölçüye kadar devam eder.

Akorlar: 58. ölçü c
59. ölçü c
60. ölçü Ab
61. ölçü ab

İki kere tekrar eder.

“c” cümlesi dörder ölçüden oluşmakta ve iki kere gelmektedir. 66. ölçüden tekrarlı olarak 73. ölçüye kadar sürmektedir.

Akorları:	66. ölçü	c
	67. ölçü	C
	68. ölçü	Db
	69. ölçü	d ₇

İkinci tekrarda akorlarda değişiklik olmaktadır.

72. ölçüde G₉

73. ölçüde G₇ olur.

“d” cümlesi 74. ölçüde gelir ve dört ölçüdür. Tekrarlıdır.

Akorları:	74. ölçüde	c
	75. ölçüde	c
	76. ölçüde	G ₉
	77. ölçüde	G ₇ olur.

81. ölçüde basta yanaşık bir yürüyüşle do minör kök sese gelir.

82. ölçüde “a₁” cümlesi iki kere gelir 1. dolaptan sonra notada D.C.²⁷ ile B’ye geri döner, 2. dolaptan sonra Coda dört ölçü “a” cümlesinin iki kere tekrar edilmesiyle bölüm sonlanır. Şekil 15’te görülmektedir.

---

²⁷ D.C.(it.): Da Capo; baştan itibaren anlamına gelmektedir.

89

2.

D.C. al Coda
(with repeats)

mp

92

⊕ Coda

95

(R.H.)

1.

2.

poco rit.

Şekil-57

Metamorphosis-V

METAMORPHOSIS FIVE

MUSIC BY PHILIP GLASS

Moderate (♩ = 108-112)

mp

5 (♩ = 120)

mp

9 (R.H.) (♩ = 108-112)

mp

13

mp

Şekil-58

Bölüm Orta hızda 4/4 ölçü birimindedir. 56 ölçüdür. Metamorphosis I'e çok benzemekte, özeti gibi denebilir. Metamorphosis I'de "a1" cümlesi ile başlar. Tempo, metronom, nüanslar ve cümleler olarak Metamorphosis I ile aynıdır. Şekil 16'da görülmektedir.

Kendi içinde formüle edildiğinde cümleler aşağıdaki gibidir.
a-b-a-b-c-b₁-c-b₁-c-b₁(1.2. ve 3. dolaplar)-b ile bölüm sona erer.
“a”Metamorphosis I’deki “a₁” cümlesinin aynısıdır. İlk 6 ölçüdür.

Akorları:	1. ölçü	e
	2. ölçü	G
	3. ölçü	C ₇
	4. ölçü	C dom ₇
	5. ve 6. ölçü	It ⁺⁶

“b” cümlesi mi minör akordur. Dört ölçüdür. 7. ölçüden 11. ölçüye kadardır. Sonra tekrar “a” cümlesi gelir. 11. ölçüden 16. ölçüye kadar sürer. 17. ölçüde “b” cümlesi tekrarsız olarak gelir.

21. ölçüde “c” cümlesi dört ölçü sürer.

Akorları:	21. ölçüde	e
	22. ölçüde	G
	23. ölçüde	C ₉
	24. ölçüde	Eb

25. ölçüde “b₁” cümlesi gelir. “b” ile tek farkı ilk ölçüde önceki ölçüden sol sesi dörtlük nota değeri kadar ilk vuruşa uzamaktadır. Bunun dışında “b” cümlesi ile birebir aynıdır.

29. ölçüde 32. ölçüye kadar “c” tekrar gelir

33. ölçüden 37. ölçüye kadar “b₁”

37. ölçüden 41. ölçüye kadar “c”

41. ölçüden 44. ölçüye kadar 1. ve 2. dolapların olduğu ölçülerde “b₁”

Son olarak 49. ölçüden 56. ölçüye kadar “b” cümlesi iki kere tekrar eder ve eser sonlanır. Akorlar Metamorphosis I ile çoğu yerde aynı olduğu için tekrar yazılma gereği görülmemiştir. Farklı olanlar belirtilmiştir.

Mad Rush

Glassworks içinde yer alan 1979 yılında solo piyano için yazılmış 13 dakikalık bir eserdir.

MAD RUSH

A Flowing (♩ = 120) (R.H.) PHILIP GLASS

1 5 9 13 17

p

mp

legato as before

simile con Pedal

Şekil-59

Eser dört ana kesitten oluşmaktadır. Kesitler notasyonda büyük harfle gösterilmektedir. A kesiti 77 ölçüden oluştuğu için Glass'ın daha küçük eserlerini

analiz ederken kullanılan harfler cümleyi gösterirken burada 77 ölçü için cümle olarak kullanmak doğru değildir. Bu nedenle bu eserin analizinde harflerin olduğu yerler kesit olarak tanımlanacaktır.

Partitürde de görüldüğü gibi Tempo olarak “Flowing” (akıcı) terimi kullanılmıştır. Dörtlük nota için 120 metronom istenmektedir. 4/4, 14/16, 24/16 ölçü birimleri kullanılmıştır. Diğer piyano eserlerinde de olduğu gibi legato artikülasyonunda çalınması istenmektedir. Pedal işaretleri de notasyonda görülmektedir. 4/4'lük olan kısımlar hafif gürlüktedir. Mp ve p nüansları vardır. Bunun dışında kalan 14/16'lık 24/16'lık olan kısımlarda 16'lık notaya geçildiği için tempo daha hızlı hissedilmekte ve nüans olarak forte nüansı ile beraber hızlı ve dinamik duyulmaktadır. Eserin genelinde kullanılan akorlar: Fa majör-fa majör 7-la minör-la minör 7'li-do majör-sol minör-sol(-)7'li-si bemol majör akorları kullanılmıştır. Zaman zaman 9'lu 11'li akor olarak da görülmektedir. Bas yürüyüşüne göre 9'lu 11'li akorlar yerine üst üste bindirilmiş iki akordan bahsetmek daha yerinde olacaktır. Bu şekilde kullanılan akorlar yukarıda bahsedilen akorların iki tanesinin üst üste getirilmesi şeklindedir. Glass'ın besteleme stilinde belirgin bir diğer özelliği de armonide yanaşık akorlar kullanmasıdır. Bu eserde de benzer armoni yürüyüşü bulunmaktadır.

A ve C kesitleri birebir aynıdır, B ve D kesitleri benzerdir ancak birebir aynı değildir.

A kesiti:

4/4'lük ölçü birimindedir. Sol elde akor seslerinden örülü, Glass'ın imzası niteliğinde bir hareketle sekiz vuruş tutan fa notasıyla birlikte akor seslerinden örülü sekizlikler görülmektedir. Donanımda si bemol vardır ve ilk akor fa majör triad akorudur.

3. ve 4. Ölçüde sağ elde la sesi, sol elde basta mi sesi gelir ve akor la minördür. Sol elde fa notası mi notasına inerek yanaşık hareket etmektedir.

5. ve 6 Ölçüler fa majördür. Sağ elde sekizlik üçlemelerle akor sesleri duyurulur.

7. ve 8. Ölçülerde la minör gelmektedir.

9. Ölçü fa majördür ve 5. ölçüyle aynıdır.

10. Ölçünün ilk yarısı do majör ikinci yarısı fa majördür. Sol elde sekiz vuruş nota değerindeki sesler dörtlüklere dönüşür.

11. ve 12. ölçüler la minördür, 7. ve 8. ölçülerle aynıdır.

13. ve 14. ölçüler fa majördür ve 9. ve 10. ölçülerle aynıdır.

9-10-11-12. ölçüler iki kere tekrar edilir. ve 13-14-15 ve 16. ölçülerle aynıdır. Notasyonda bu şekilde görülmektedir ancak yazıyı da minimize edersek 9-10-11-12. ölçülerin bulunduğu pasajın üstüne x3 yazılarak nota kalabalığından

kurutulunabilir. Buradaki partitürde açık geleneksel yazım kullanılmıştır bu nedenle bu notasyona göre anlatılacaktır.

17. ve 18. ölçülerde sol minör akor kullanılmıştır.

19. ve 20. ölçülerde fa majör triad akoru kullanılmaktadır.

21. ölçü sol minör, 22. ölçü sol minör 7'li akorudur.

23. ve 24. ölçülerde tekrar fa majör triad akoru gelir.

Buraya kadar olan "A" kesiti notasyonda tekrar yazılmış olmasına karşın analiz sonucunda en başa dönülerek iki kere tekrar edildiği görülmektedir. dönerek. Notasyona göre ilk 24 ölçü tekrar yazılmadığı için 48. ölçüye kadar sürmektedir. 49. ölçüde ilk dört ölçüye benzemektedir ancak sonraki ölçüde ölçü birimi ve nota değerleri tamamen değişir.

25 (R.H.)

p

29

mp

33

37 *legato as before*

simile con Pedal

Şekil-60

Yukarıdaki şekil üzerinde tekrar eden pasaj görülebilmektedir.

53. ölçüde gelen 24/16'lık ölçü birimine göre 24 tane 16'lık notadan üçlü olarak altışarlı gruplar halinde gelmektedir. her iki elde de 16'lıklarla arpejler seslendirilmektedir. Sesin gürlüğü bu ölçüye kadar hafif olarak gelmekte ancak 53. ölçüde forte nüansıyla birlikte gürlük artmaktadır. Metronomda hız değişimi vardır.

Şekil-61

53. ve 54. ölçülerde fa majör akoru kullanılmıştır. Akorun içinde mi sesinin de bulunması akorun fa majör 7'li olmasına neden olmaktadır.

55. ve 56. ölçülerde la minör akoru gelmektedir. 56. Ölçüde ölçü biriminde değişiklik olmuş 14/16'lık olmuştur. Önceki ölçü birimine göre 10 tane 16'lık nota eksilmiştir. Hepsi 16'lık nota olsa da gruplama aksatım gibi duyulmaktadır. 3-2-3-3-3 şeklinde bir gruplama bulunmaktadır. 53-56 ölçüleri arası tekrar etmektedir.

58-61 arası ölçüler, 53-56. ölçüler arasında kalan kısım ile hemen hemen aynıdır. 59. Ölçüde akorda farklılık olmaktadır. Bu ölçüdeki akor la minör 7'lidir.

60. ve 62. ölçüler la minör triaddır.

58-61 arası tekrarlıdır. İki tekrar yerine x3 ile üç tekrar yapılabilir çünkü 63-67. ölçüler arası ile 58-62. ölçüler arası aynıdır bu nedenle x3 ile üç tekrar olarak yazılabilir.

Aşağıdaki ölçüde görülebilir.

58

60

63 *legato as before*

simile con Pedal

65

Şekil-62

68-72. ölçüler arası iki tekrarlıdır. 24/16 ölçü birimindedir.

68. ve 69. ölçülerde sol minör 7'li gelmektedir.

70. Ölçü fa majör akordur.

71. ölçüde ölçü birimi 14/16'lık olur. Fa majör akoru devam etmektedir.

73. Ölçüde sol minör 7'li akoru gelmektedir. Ölçü birimi 24/16'lık olur.

74. Ölçüde sol eksik 7'li akoru gelir.

75 ve 76. ölçülerde tekrar fa majör gelir. 76. Ölçüde ölçü birimi 14/16'lık olur.

78. ölçüde B kesiti gelir.

B kesiti:

A kesitine benzer şekilde başlamaktadır. 4/4 ölçü biriminde piano nüansındadır. Sol eli A kesitinin ilk sekiz ölçüsüne benzemektedir ancak sağ elde daha önce 24/16'lıklarda gördüğümüz kadar 16'lık görülmekte ancak bu defa 16'lıklar allıtılama olarak gelmektedir. 24/16'ya göre daha hızlı duyulmaktadır.

78 **B** **Flowing** (♩ = 120) (R.H.)

82

Şekil63

78. ve 79. ölçüler fa majördür

80-81. ölçüler la minördür

82 ve 83. ölçüler fa majördür

84. ve 85. ölçüler la minördür.

82-85. ölçüler aeası iki tekrarlıdır.

86. ölçü fa majördür

87. ölçünün ilk yarısı basta fa majör sağ elde do majör gibi duyulmaktadır, diğer bir şekilde fa majör 9'lu akordur.

88. ve 89. ölçüler la minördür.

86-89. ölçüler arası iki kere tekrar edilmektedir.

90 *legato as before*

simile con Pedal

92

Şekil-64

90-93 arası köprü gibidir. Belirgin karakteristik bir özelliği yoktur ve esas önemli olan tekrarsız olması nedeniyle vurgulanmak istenilen bir pasaj değildir. Minimalist müzikte vurgulanmak istenilen pasajlar bolca tekrarlanır ya da tam tersi olarak sürekli tekrar eden bir pasajdan sonra bir anda tekrarsız bir pasaj geldiğinde tekrarsız pasaja dikkat çekilmiş olunur. Müzikte bir tür manüplasyon tekniğidir. Ya vurgulanarak odak noktası haline getirilir ya da aşırı tekrar edilerek hipnotik bir etkiye ulaşır ve o esnada bir anda tekrarsız olarak araya giren bir pasaj dikkati çeker. Aşağıdaki şekilde köprü olarak kullanılan dört ölçü görülmektedir.

Akorları: Fa majör- fa majör 9'lu- fa majör-la minördür.

94. ölçüde aynı ritmik yapı her iki elde de devam etmektedir. sol minör 7'li akoru gelmektedir ve iki ölçü sürmektedir.

96. ve 97. ölçüde fa majör 7'li akoru kullanılmıştır.

94-97. ölçüler arası tekrarlıdır.

98-101 arası köprü gibidir.

98. ölçüde sol minör 7'li akoru bulunmaktadır.

99. ölçüde sol elde si bemol majör akoru seslendirilmekte ancak sağ elde la minör akoru duyulmaktadır. Akoru tanımlamak istersek si bemol majör 9 akoru ya da sol minör üstüne la minör akoru şeklinde belirtebiliriz.

100 ve 101. ölçülerde fa majör 7'li akoru kullanılmıştır.

102 ve 103. ölçüler fa majör akorudur. A kesitinin ilk dört ölçüsüyle aynıdır.

104-105. ölçüler la minördür.

106-115. ölçüler arası 84- 92 ölçüleri arasıyla aynıdır. Melodi ve armoni aynıdır.

106

mp

6 6 6 6

6 6 6 6

ped. *

108

6 6 6 6

6 6 6 6

ped. *

110

6 6 6 6

6 6 6 6

ped. * ped. * ped. *

112

6 6 6 6

6 6 6 6

ped. *

114 *legato as before*

6 6 6 6

6 6 6 6

simile con Pedal

Şekil-65

84

86

88

90 *legato as before*

simile con Pedal

92

Şekil-66

Aynı durum 116-123 ölçüleri arasında kalan kısım için de aynıdır.
116-123 ölçüleri arasında kalan kısım 92-101. ölçüler arası ile aynıdır.

92

6 6 6 6 6 6 6 6

6

Lukasz Jachimczak
21 February 2018

Mad Rush

94

6 6 6 6 6 6 6 6

96

6 6 6 6 6 6 6 6

98

6 6 6 6 6 6 6 6

100

6 6 6 6 6 6 6 6

Şekil-67

Mad Rush

116

118

120

122

Şekil-68

124-129. ölçüler arası, 100-105. ölçüler arasındaki kısım aynıdır.

130. ölçüden 155. ölçüye kadar olan kısım 53. ölçüden 77. ölçüye kadar olan kısım aynıdır.

155. ölçüde “C” kesiti gelmektedir ve o da “A” kesiti ile birebir aynıdır.

232. ölçüyle birlikte Coda etkisinde “D”kesiti gelmektedir. 232. ölçüden 273. ölçüye kadar sürmektedir. Coda etkisinde olduğu cümlelerin “A” kesitinin “a” cümlesini ses aralığını genişleterek tekrarlarla duyurmasından anlaşılmaktadır. “D” kesiti süresince fa majör, la minör ve la minör 7’li akorları kullanılmaktadır. 236. ve 239. ölçüler arasındaki kısım beş kere peş peşe tekrar edilmektedir. Eser bu şekilde sona ermektedir.

Cümlelerde kullanılan melodilerde Glass'ın ve diğer minimalistlerde de sıklıkla görülen sekizlikler ve on altılıklar görülmektedir.

Eserin tümü ele alındığında formda sade ritim kalıplarıyla başlayan cümleler adım adım hızlanmaya başlar, önce sekizlik üçlemelerin üçlü aralıklarıyla daha sonra on altılıkların arpejleriyle en hızlı ve yüksek tansiyonlu noktasına ulaşır.

Minimalistler kendilerinden önceki kuşağın karmaşık ritim kalıplarından tamamen uzak, aksine olabildiğince düz ve sade ritim kalıpları kullanmışlardır. Philip Glass ritim kalıplarında maksimum üçlemeye karşılık ikileme bulunmaktadır. Aslında bu ritmik hareket Glass'ın imzası gibi görülebilir. Çoğu piyano eserinde bu ritmik hareketi kullanmıştır.

Notasyondan notasyona farklılıklar olduğu görülmektedir. Başka notasyonlarda ölçü sayılarının daha az olduğuna rastlanmıştır. Sayfa sayılarında da benzer farklılıklar söz konusudur. Kimi notasyonda 6, kiminde 18, kiminde de 20 sayfa olabilmektedir. Tekrar işaretlerinin kullanımına göre ölçü sayıları değişiklik gösterebilmektedir. Eser tekrarlardan kurulu bir forma sahiptir. Kesitler içerisindeki cümleler her kesitte kullanılmıştır. Eserde akılda kalıcı pasajlar; uzun tutan sesler üzerine gelen sekizlikler, sekizliklerden oluşan üçlemeler ve on altılıklardan oluşan 6'lamalar olarak sayılabilir. Cümlelerin tekrarlarıyla birlikte armoni de tekrar etmektedir. Armonide tekrarların olması renkli ve zengin bir armoni yerine statik ve birkaç akordan örülü bir armoni yapısına neden olmaktadır. Tekrarların bu kadar fazla olması, minimalistlerin eserlerinde doğal olarak statik bir armoniye neden olmaktadır. Cümleler tekrarlandıkça armoni de tekrar etmektedir. Zaten genellikle triad akorlarına yer verilmekte, en fazla 7'li, sus. ve ek altılılara yer verilmektedir. Armoni, melodi ve ritmik yapıda sayılan tüm bu özellikler Glass'ın eserlerinde fazlasıyla görülmektedir.

Tekrarların, ekleme ve çıkarma tekniğinin ve üçleme ve ikilemelerin çakışmasının açıkça görülebildiği bir diğer eseri de yine solo piyano için yazmış olduğu "Modern Love Waltz" eseridir. Eser 52 ölçüden oluşmaktadır. Bir iki yer dışında eserin genelinde iki ölçüde bir tekrar gelmektedir.

MODERN LOVE WALTZ

MUSIC BY PHILIP GLASS

Lilting ($\text{♩} = c. 72$)

The musical score for "Modern Love Waltz" by Philip Glass is presented in five systems. The first system begins with a treble clef and a 6/8 time signature, followed by a bass clef with a 3/4 time signature. The music is marked *mf*. The second system continues the melody in the treble clef. The third system introduces a change in the treble clef, marked *mp*. The fourth system features a change in the treble clef to a key signature of one flat. The fifth system is marked **To Coda* and *mf*.

*when going to Coda, only a slight pause before attacking Coda

Şekil-69

Notada görüldüğü gibi 3/4 ve parantez içinde 6/8 ölçü birimleri bulunmaktadır. Eserin tamamında alt partide 6/8 ölçü birimi, üst partide ise 3/4'lük ölçü biri uygulanmıştır. Metrik düzende aynı sürede olsalar da gruplamada çakışmalı ritim yapısına sebebiyet vermektedir. Geleneksel armoniyeye göre yazılmamıştır. Alt partide sadece iki akor seslendirilmektedir, biri la minör

diğeri si bemol majördür. La triad akorunun üçlüsü alt eşlik partisinde kullanılmamıştır. Üçlüsü olmadığı için akorları majör minör olarak tanımlamak doğru olmayacaktır ancak üst partide yer yer gelen akorlar sayesinde akorun karakterine karar verilebilmektedir.

Dörtlük notaya 72 metronomdadır.

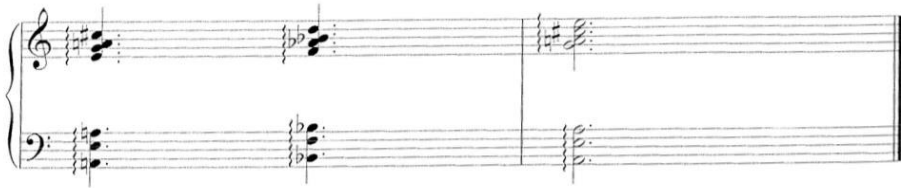
Sol elde baştan sona iki ölçülük bir eşlik tekrarlanmaktadır.

Şekil-70

Farklı olarak sadece eserin coda'sı son 2 ölçüde akorlar gelmektedir.

♣ Coda

Şekil-71

Sağ elde gelen melodi hattı Debussy'nin piyano eserlerini anımsatmaktadır. Çoğu diğer eserinden farklı bir melodi girişi kullanmıştır. Genellikle üçlü aralıklar ya da arpejlerden örülü cümleler kullanan Glass bu eserinde akor seslerini üçlü ya da arpej şeklinde olduğu gibi alarak bir cümle kurmamış, başlı başına geleneksel türde bir cümle oluşturmuştur. Sağ elde kullanılan seslere göre eser la majördür denebilir.

İki ölçüden kurulu cümlelerin ilk ölçüsü la majör, ikinci ölçüsü si bemol majördür. Bu kadar sık tekrar kullanımı genelde Reich'in müziğinde bulunmaktadır. Piano Phase, Nagoya Marimbas, Six Marimbas gibi pek çok eserinde Reich bir veya iki ölçülük cümleleri en az iki veya daha fazla tekrarlarla kullanmaktadır. Benzer durum Terry Riley'in In C eserinde de görülmektedir. İlk cümlede bulunan bir buçuk vuruşluk sus sağ elde gelen melodiyi sıkıcı olmaktan çıkarmaktadır. Sus'un olmaması halinde cümlelerin karakteristik etkisi kaybolacak ve melodik bir yapıdan ziyade eşliğe benzer bir etkiye bürünecektir. Altıncı ölçü itibarıyla sağ elde gelen cümle susların kaldırılmasıyla soyutlanmaya

başlamaktadır. Altı ve 10. ölçüler arası dört ölçüdür, eserde başka dört ölçülük cümle kullanılmamıştır.

Birinci cümle:

Glass akor yürüyüşlerinde genelde ortak tutan sesin çok olduğu yanaşık akorları kullanmaktadır. Sağ elde gelen la-mi-fa-mi-do-la seslerine bakılırsa la-do-mi olabileceği gibi fa-la-do-mi akoru olabileceği de düşünülebilir. Eserlerinde geleneksel ve fonksiyonel armoniyi pek fazla uygulamadığı için her ikisi de kabul edilebilir bir yürüyüştür.

Şekil-72

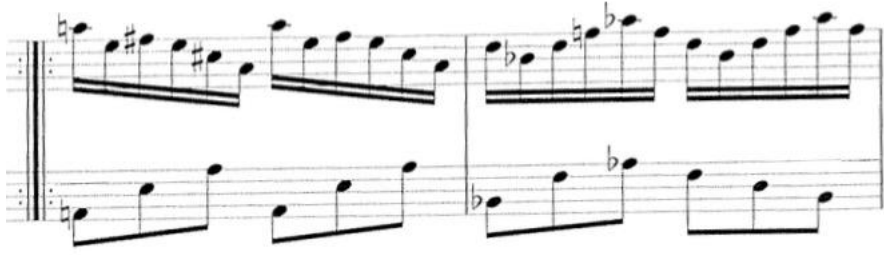
İkinci cümle:

İlk cümledeki noktalı dörtlük susun son sekizlik kısmına ilk iki sesin tekrarı gelmektedir. İkinci ölçüde bir değişiklik yoktur. Aşağıdaki şekilde görülmektedir.

Şekil-73

Üçüncü cümle 5. cümle ile 8. ölçüler arasındadır. Sus yerine sağ elde ilk ölçüdeki hücre iki kere getirilmektedir.

Şekil-74

Dördüncü cümlede kırık akorlar gelmektedir. Eserin ismi vals olmasına karşın İspanyol halk danslarında geçen akorları anımsatmaktadır.

Şekil-75

İlk ölçüde la sesi üzerine dominant 7'li akoru, ikinci ölçüde si bemol sesi üzerine kurulu dominant 7 akoru gelmektedir. Her ikisi de ikinci çevrim akorudur. İki parti arasında ikili ve üçlü zaman çakışması bulunmaktadır.

Beşinci cümle:

Sağ elde la ve si bemol dominant 7 akorları dörtlük + ikilik nota değerinde gelmektedir.

Şekil-76

Altıncı cümle:

Sağ elde la ve si bemol dominant 7 akorları dörtlük nota değerlerinde gelmektedir. İkişerli ve üçerli zamanların çakışması burada da sürmektedir.

Şekil-77

Yedinci cümle:

İkinci tekrarda bu cümleden sonra Coda'ya gidilmektedir.

*when going to Coda, only a slight pause before attacking Coda

Şekil-78

Sekizinci cümle:

La-mi ve la bemol- re seslerinden oluşan bir cümledir. İkinci ölçüde gelen sesler si bemol dominant 7'li akorunun seslerindedir.

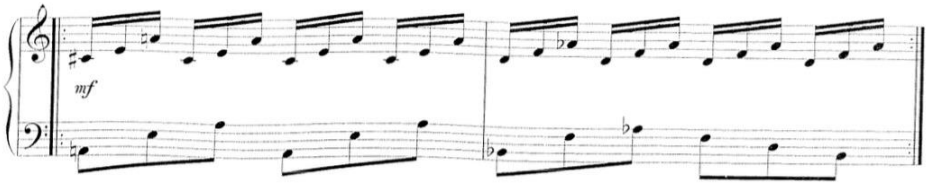

Şekil-79

Dokuzuncu cümleden 11. cümleye kadar benzer şekilde akor seslerinden bir hat bulunmaktadır. 12. Cümlede 4. cümledeki kırık akor gelmektedir. 13. cümle 5. cümlelerin, 14. cümle 6. cümlelerin, 15. cümle 7. cümlelerin aynıdır.

On altıncı cümle:

Sağ elde dörtlü gruplandırılmasına alışık olduğumuz on altılıklar, bu eserde üçlü olarak gruplanmıştır. Altındaki her sekizliğe iki on altılık gelmektedir oysa ama hücre olarak üç tane onaltılıktan oluşmaktadır. Hücrenin belirgin ve anlaşılır olması için gruplamada üç notanın birleşimi kullanılmıştır. Sol eldeki akor sesleri duyurulmaktadır.

Şekil-80

17. cümle 16. cümle gibidir ancak gruplamada altı nota tercih edilmektedir. 17, 18 ve 19. cümleler benzer şekilde gruplamalarla akor seslerinden örülü cümlelerdir.

Şekil-81

20, 21, 22 ve 23. cümleler 4.,5. ve 6. cümleler gibidir ancak sağ elde bir oktav yukarıdan ve ikinci çevrim akoru olarak gelmektedir.

Coda:

Codada noktalı dörtlükler ve noktalı ikilik notalarla eser sona erer.

Glass'ın minimalist tekniği bu eserde de görülmektedir.

- Tonalite kavramı önemsizdir
- Bol tekrarlıdır
- Armonide yakın akorlara gidilmektedir
- Akor ve arpejler çok kullanılır. Bu eserde daha ziyade sol elde bu özellik görülmektedir.
- Ses seviyeleri çarpıcı değildir, orta gürlük ve orta hafiflik arasında gidip gelmektedir.
- Üçlemelere karşın ikilemeler.

Yukarıda sayılan özellikler Glass'ın minimalist tekniğinin özelliklerindedir. Diğer minimalistler gibi Philip Glass da popüler müziği etkilemiş hatta bu etkilenme günümüze kadar devam etmiştir. Kendi döneminin yanı sıra kendisinden sonraki dönemleri de etkileyerek Post Minimalistlere ilham olmuştur. Günümüz Post Minimalist bestecilerin eserleri incelendiğinde benzer üçlü aralıklar ve ağırlıklı olarak striad akorunun sekizliklerle örülen eşlik karakteri pek çok yeni bestecinin eserlerinde görülmektedir. Hem kendisi hem de Post Minimalistler film müziği konusunda sinema sektöründe hatırı sayılır bir yer edinme imkânı bulmuşlardır. Bunun nedeni sade bir melodi, sade bir eşlik, basit bir armoni, orta ses düzeyinde ve orta tempo da eklenince, izleyicide dikkati müziğe değil de görsele odaklanmaya yardımcı olması olabilir. Sinema sektörünün yanı sıra popüler müziği de etkilediği görülmektedir. Bu etki özellikle Steve Reich ve Philip Glass'ta görülmektedir. Dinamik ve sabit bir tempoda ilerleyiş IDM olarak adlandırılan Elektronik müzik türüne ilham olmuş ve önünü

açmıştır. Glass, her ne kadar basit bulunsa da kendi dönemi ve sonrasını etkilemiş önemli bir besteci olma özelliği göstermektedir.

Glass geçmişte daha hızlı yazdığını ama yaş aldıkça daha titiz çalıştığını tekrar tekrar kontrol ettiğini belirtmiştir.

“Yazdıklarımı, daha titiz bir şekilde kusursuz olmalarına çalışarak yazmam müziğimin içinde bulunan kompleks (karmaşık) yapının basit olmasını istememe bağlıyorum. Bitmiş kompozisyonumu 2.ci kez yeniden gözden geçirirken, daha önce aklıma gelmemiş yeni yapısal detaylar, orkestrasyondaki değişiklikler vb gibi, kompozisyonumu oluşturan elemanları, tekrar kontrol etmek benim eskisine nazaran daha iyi beste yapmamı ve kendimi geliştirmemi sağladı. Bir kompozitör olarak yaşlandıkça, müziğe verdiğimiz katkı’ da yaşınız ile doğru orantılı olarak artmaktadır ve kazanılan tecrübe ile tekniğiniz de sağlamlaşmaktadır. Gençken daha kısa sürede bir kompozisyon ortaya çıkartırken 60 lı yaşlarımda daha uzun sürede bir kompozisyon besteleyebilmekteyim, fakat son eserlerim eski eserlerime göre teknik yönden çok daha mükemmel ve titiz bir çalışmanın ürünü”²⁸

Glass çok sayıda eser üretmiş ve çoğu da seslendirilmiştir. Minimalistler içerisinde en fazla tanınmış olma nedenlerinden biri bu kadar üretken olmasıdır ve hala üretmeye devam etmesidir.

---

²⁸ Songür, T. (2007)

Kaynakça

- Demirel, D. (2021). Philip Glass'ın müziği ve metamorfozları. *Sanatta yeterlik tezi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi
- Glass, P. (2016). *Müziksiz sözler* (Volkan Atmaca, Çev.Ed.). İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
- Glass, P. (2006). The piano collection. *Partisyon*. Tokyo: Wise Publications
- Metin, İ. (2018). Philip Glass'ın piyano edebiyatındaki yeri ve öneminin incelenmesi. *Yüksek lisans tezi*. Edirne: Trakya Üniversitesi
- Potter, K. (2000). *Four musical minimalists: La Monte Young, Terry Riley, Steve Reich, Philip Glass*. Cambridge: Cambridge University Press
- Sakarya, U. (2014). Yirminci yüzyıl müziğinde minimalist eğilimler. *Yüksek lisans tezi*. İstanbul: Mimar Sinan Üniversitesi
- Songür, T. (2007). Minimalist Müziğin Çağdaş Müzik Dünyasındaki Yeri. *Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi